

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, FEBRUARY 17, 1960

STEVE LIX — VOL. LIX.

Težava pri načrtih za gospodarsko politiko

Predsednikova komisija se ne
more zediniti v temeljnih
vprašanjih.

WASHINGTON, D. C. — Predsednik Eisenhower je imenoval že davno posebno komisijo, ki naj pod predsedstvom podpredsednika Nixona izdela gospodarski program na našo administracijo. Komisija je doslej objavila več malih knjižic, ki v njih razlaga svoje poglede na naš gospodarski razvoj. Sedaj se ideje o knjižicah opustila in sklenila, da res izdela enoten program za njeno gospodarsko delo na vseh področjih. Pri tem je prišla v težave, njeni člani mislijo namreč zelo različno, kakšna naj bo v prihodnjih letih naša davčna politika, kako naj podpiramo kmetijstvo, kako naj delavstva zakonodaja, kako naj izkoriščamo prirodna bogastva, ali naj bodo federalni proračuni zmeraj večji itd.

V komisiji sami sta v glavnem dve struji: ena pod vodstvom podpredsednika Nixona, ki bi rada imela udaren program, ki naj vleče. Nixon ga namreč radi za svojo volilno kampanjo. Druga skupina pa pravi, da mora program odgovarjati našim dejanskim gospodarskim zmogljivostim in da vanj ni treba vpeljeti fantastičnih proročanj in obljub. Obe skupini iščeta kompromisno osnovo za program, je pa še nista našli.

Republikanci naštevajo Johnsonu politične grehe

WASHINGTON, D. C. — Voditelj demokratskih senatorjev Johnson, ki bi rad kandidiral za predsednika na demokratski strani, hodi po srednjih in severnih državah in pripoveduje svojim pristajšem, da je edino on spravi skozi Kongres zadnje zakoné o civilnih pravicah, "česar nista mogla storiti ne Roosevelt, ne Truman."

Republikanci so hitro pogledali, kako je Johnson zadnjih 20 let glasoval v senatu, in odkrili, da Johnsonove izjave ne držijo popolnoma. Svojim ugotovitvam dostavljajo hudobno pripombo, da Johnson govori drugače v severnih in drugače v južnih državah. Tudi to bo Johnson težko ovrgel.

Pred enim tednom izginil, doslej še ni sledi

GOLDEN, Colo. — Pred enim tednom je izginil Adolph Coors III., bogati lastnik pivovarn. Oblasti so sodile, da je bil ugrabljen. Doslej še niso odkrili za njim nobene sledi.

Žena je zaprosila že koncem tedna oblasti, naj umaknejo stražo od njene hiše. Sodili so, da bodo ugrabitelji prišli s svojo zahtevo po odkupnini, pa jih doslej menda še ni bilo.

— V Združenih državah je okoli 1,500 železniških predorov s skupno dolžino 320 milj.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno, hladneje in naletavanje snega. Najvišja temperatura 40, najnižja 25.

Novi grobovi

John Vidensek

Po dolgi bolezni je preminul na svojem domu na 18436 Lake Shore Blvd. dobro poznani John Vidensek, star 76 let. V Ameriki zapušta soprogo Anno, roj. Paulin, doma iz vasi Skerlevo, fara Št. Rupert, otroke Harrya, Agnes Swanson, Anno Vare v Wane, Pa., Edwarda, Roberta v Palos Verdes Cal, 12 vnukov in več drugih sorodnikov. V vasi Leskovec, kjer je bil rojen, je pa brata Franka in več drugih sorodnikov. Tukaj je bival 56 let. Vodil je gročarijo na E. 158 St. in Waterloo Rd. od 1912 do 1916, ko se je preselil v novo poslopje na vogalu Waterloo Rd. in Westropp Ave. Tam je vodil trgovino do leta 1946, ko je šel v pokoj. Bil je ustanovitelj kakor tudi direktor Collinwood Grocers and Butchers Ass'n, Cleveland Retail Grocers Ass'n in ustanovitelj Lake Erie Cooperative Grocers. Bil je član Društva sv. Jožefa št. 169 KS-KJ in Društva Ribnica št. 12 SDZ. Pogreb bo v petek zjutraj ob 8:15 iz Jos. Zele in Sinovi pogreb. zavoda na 458 E. 152 St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih, nato v družinsko grobnico.

Rose Lavriša

Včeraj zjutraj je umrla v St. Vincent Charity bolnišnici 63 let stara Rose Lavriša, roj. Lončar, s 1430 E. 41 St. V bolnišnici je bila vsega skupaj 5 dni. Rojena je bila v Žužemberku, od koder je prišla l. 1913. Tam zapušta sestro Johano. Mož John ji je umrl l. 1935, sestra Ana Terbovec pred nekaj leti, brat Joseph Longar pa nedavno. V Willowicku živi njena nečakinja Augusta Guzik, ki skrbi za pogreb. Pokojna je bila članica Društva Lunder Adame SNPJ. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v petek ob devetih zj. v cerkev Brezmadežnega Spočetja ob 9:30, nato na Kalvarijo.

Anthony Novotny

Umrli je 45 let stari, v Clevelandu rojeni Anthony Novotny s 1594 E. 45 St., oče Michaela, sin Agnes, brat Louisa in Josepha. Pogreb bo iz Golubovega pogrebnega zavoda na Superior Ave. jutri zj. v cerkev Brezmadežnega Spočetja ob 9:30. Pokojni je bil zaposlen 30 let pri Cleveland News in je bil v drugi svetovni vojni.

Senat organizira 30 preiskovalnih komisij

WASHINGTON, D. C.

Zvezni senat mora biti silno razveden. Letos namerava organizirati kar 30 različnih preiskovalnih komisij in odborov. Prvotno so za stroške izglasovali \$23 milijonov, sedaj so dodali še \$3.4, skupaj torej \$26.4 milijona. Radovednost ima seveda politično ozadje.

Demokratska večina v senatu bi rada izvrstala čim več napak sedanje republikanske administracije in jih porabila za volilno kampanjo.

Gornjo svoto bi prav za prav morali smatrati kot volilni fond, kajti izdatki so indirektno namenjeni volilni kampanji. Take vrste stroški rastejo od leta do leta; l. 1940 so znašali \$4 milijone, l. 1950 že \$11.5 milijonov.

Bodi previden in pazljiv, pa se boš izognil marsikateri nesreči!

Razgovori pred vrati, načrtov pa ni nikjer!

Sredi prihodnjega meseca se bo začela v Ženevi v Švici razorožitvena konferenca, zahodni predstavniki pa še nimajo gotovega načrta.

WASHINGTON, D. C. — Sredi marca bo začela zasedati v Ženevi paritetna razorožitvena konferenca, kamor bo poslal komunistični svet pet delegatov, svobodni svet pa tudi isto število. Delegacija svobodnega sveta bo vodila Amerika, delegacije bodo pa, imenovani od Anglije, Francije, Kanade in Italije.

Delegacije naše skupine so se zbrali v Washingtonu, da se pripravijo na debato s komunisti. Na prvih sejah so obravnavali splošne zadeve in reševali formalna vprašanja. Ko pa je prišlo na dnevni red vprašanje, kakšne načrte naj predložijo komunistom, se je pokazalo, da jih naša administracija še ni izdelala. Med delegati vlada radi tega precejšnje razburjenje; sprašujejo se, čemu so sploh prišli v Washington.

Jeziro se tudi radi tega, ker vsaj na tihem upajo, da bo Moskva res napravila na konferenci nekaj več kot propagandne predloge, ker vse kaže, da je Hruščevu razorožitev potrebna, da konsolidira rusko gospodarstvo, ki ni ravno v tako blestemem stanju, kot nam ga slikajo.

Pripravljalna dela za konferenco so naletela na precejšnjo oviro radi eksplozije francoske atomske bombe. Mnoge točke razorožitvenega programa bodo morali radi tega spremeniti, ne vedo pa, kakšne predloge bo v tem pogledu stavila francoska delegacija. De Gaulle je namreč nepreračunljiv polit. k.

Castro jih ima 10,000 v ječi?

NEW YORK, N. Y. — Rafael Diaz Balart, tajnik kubanske "Organizacije bele rože," dolži sedanjo vladu Fidela Castro, da ima v ječah preko 10,000 političnih jetnikov.

Organizacijo Ameriških držav je pozval, naj Castrov režim obsodi.

Komisija za atomsko silo je napravila 10-letni načrt za razvoj atomskih elektrarn

Atomska komisija je bila v preteklosti za to, da naj atomske elektrarne grade privatne družbe, sedaj je izdelala načrt, po katerem naj bi atomska komisija preskusila razne vrste reaktorjev, ki jih naj bi nato gradile privatne družbe. Šele, če bi se te posla ne lotile, bi jih gradila komisija sama.

WASHINGTON, D. C. — Komisija za atomsko silo bo v par dneh predložila skupnemu kongresnemu odboru za atomsko silo podroben desetletni načrt za razvoj atomskih elektrarn. Take načrte je komisija napravila že večkrat, vsi so propadli. Sedanj se razlikuje od prejšnjih po tem, da obsega dobo desetih let in da bolj vpoštevata stališče in želje kongresnega odbora. Do sedaj sta se namreč komisija in odbor prepirala med seboj, kdo naj postavlja in upravlja atomske elektrarne, federacija ali zasebna podjetnost. Komisija je bila za zasebno podjetnost, demokratska večina v odboru pa za federacijo.

Atomska komisija je sedaj postala popustljivejša. Je za to, da ona preskusi vse vrste reaktorjev in ugotovi, kateri izmed njih je najekonomičnejši. Potem naj stopi v akcijo privatni kapital in postavlja atomske elektrarne. Komisija trdi, da je dognala, da vsaj ene vrste reaktor omogoča proizvodnjo elektrike s tako malimi stroški, da lahko konkurira ceni za elektriko iz sedanjih običajnih elektrarn.

Komisija upa, da bo demokratska večina v odboru pristala na to stališče. Njen račun pa ni popoln. Ne ve, kaj pravi na to privatna inicijativa. Lahko se zgodi, da ne bo hotela nobena zasebna elektrarna postaviti predlaganega reaktorja za 300,000 Kw. V tem slučaju pravi komisija, da bi se sama lotila tega posla in da se ne bo ozirala na proteste zasebnih elektrarn. To je tisti trk, ki komisija upa, da se bo nanj ujela demokratska večina v odboru.

Jugoslovanski izvoz je v preteklem letu narasel

BEOGRAD, FLRJ. — Po uradnih podatkih je izvoz blaga iz Jugoslavije tekom lanskega leta na splošno porastel, čeprav je v dežele zahodne Evrope padel za okoli 1.9 milijonov dinarjev. Najobčutnejši je bil padec izvoza v Francijo, Švico in Švedsko.

Narasel je izvoz v dežele zahodne Evrope. Tja je Jugoslavija lani izvozila raznega blaga več kot prejšnje leto v skupni vrednosti preko 7.2 milijona dinarjev. V celoti je šlo v te dežele skupno 31 odstotkov jugoslovanskega izvoza.

Med uvozniki jugoslovanskega blaga je bila lani na prvem mestu Italija, nato Sovjetska zveza. Tema so sledile: Zah. Nemčija, Vel. Britanija, Poljska in Združene države.

Hruščev odreka zapadnemu Berlinu pravico do samoodločbe

BONN, Nem. — Ministrski predsednik Adenauer je tekom zunanje-politične debate v nemškem parlamentu rekel, da je Hruščev v pogovoru z laškim predsednikom Gronchijem, ki je bil v Moskvi na obisku, rekel, da ne more priznati prebivalstvu Zap. Berlina pravice do samoodločbe. Milostno jim je priznal pravico, da si lahko izberejo svoj družabni red, toda na pravico do samoodločbe naj pa kar pozabijo.

Adenauer je ob splošnem odobravanju vsega parlamenta pripomnil, da je sedaj jasna ena stvar: tiste politične pravice do samoodločbe, ki jo ima danes vsako afriško pleme, ki nima niti pojma o demokraciji, ne smejo imeti Nemci, ki živijo v svobodnem delu Berlina.

Predsedniški kandidat umrl

SEOUL, Kor. — Korejska vlada je včeraj razpravljala o morebitnih posledicah smrti opozicijskega predsedniškega kandidata dr. Chough Pyung OK.

Ker po zakonu ni mogoče sedaj več vložiti nobenega novega imena, je dejansko edini predsedniški kandidat sedanji predsednik Syngman Rhee.

IKE JE POVIŠAL POMOČ TUJINI ZA EN BILIJON

Predsednik Eisenhower je predložil Kongresu za prihodnje proračunsko leto \$4,175,000,000 pomoči tujini, ki da je nujna za ohranitev miru in napredka sveta v svobodi. — Kongres ne kaže posebnega navdušenja, zanj je pomoč prevelika in sprememba v njenem upravljanju premajhna.

WASHINGTON, D. C. — V posebni poslanici je predsednik Eisenhower predložil včeraj Kongresu \$4,175,000,000 gospodarske in vojaške pomoči zaveznikom in prijateljem za ohranitev svetovnega miru in mirnega napredka v svobodi, ki sta v nevarnosti pred naraščajočo silo komunističnega imperializma. Predsednik je poudaril, da vzajemna varnost ni samo pametna, ampak nujna. Nov predlog je za bilijon dolarjev večji, kot je bila v tekočem proračunu odobrena vsota.

Predlog obsega dva bilijona dolarjev vojaške pomoči zaveznikom in \$2,175,000,000 za gospodarsko in tehnično pomoč zaveznikom in prijateljskim narodom.

V razlagi svojega predloga je predsednik omenil svojo nedavno pot po Aziji in Afriki, tekom katere je videl, da se ves svet obrača proti nam v zaupanju, da bomo tudi v bodoče kot smo bili v preteklosti predstražili o njih, ki verujejo in so odločeni braniti pravico posameznika do uživanja sadov svojega dela v miru in svobodi.

"Skupno s soljudmi mi ne smemo opustiti te odgovornosti", je poudaril predsednik.

Za vojaški del pomoči je Eisenhower dejal, da je tako po njegovem lastnem kot tudi po mnenju načelnikov glavnega stana prav tako nujno potreben za varnost dežele kot izdatki za naše lastne oborožene sile.

Kongres kritičen

Sen. Mike Mansfield, namestnik vodnika demokratske večine v Senatu, je pokazal jasno nezadovoljstvo s predsednikovim predlogom. Poudaril je, da hoče predsednik preveč denarja, pa nudi premalo izboljšanja v celotnem programu pomoči.

Vprašal je, kje je skupni napor svobodnih narodov za gospodarsko pomoč nerazvitim deželam, o čemer je bilo toliko govora. Nasproten je tudi obsežnemu vojaškemu programu. Po njegovem bi bilo treba težišče pomoči postaviti na gospodarsko področje in to preusmeriti v posojila namesto v poklone.

Vse izgleda, da bo borba v Kongresu huda, predno bo predsednik dobil vsaj večino tega, kar je sedaj predložil.

Fronta za civilne pravice se je razširila na opoldanski prigrizek!

CLEVELAND, O. — Amerika ne pozna kosila, ampak opoldanski prigrizek. Naša iznajdljivost je ustvarila za to navado vse polno prilik po gostilnah, kavarnah, slaščičarnah, trgovinah itd. V naših južnih državah je doslej veljala navada, da hodijo beli in črni vsak v svoje lokale na prigrizek. Ako se je na primer črni državljani podal v "bel" lokal, ni bil postrežen.

Sedaj so se tej navadi začeli upirati črni študentje. Že v štirih južnih državah so organizirali sistematičen obisk "belih" lokalov. Ako jim tam nočejo postreči, sedijo na svoji mestih tako dolgo, da mora lastnik lokala zapreti svoje prostore. Navadno se vse to vrši brez nasilja, ponekod je pa tudi prišlo radi tega do demonstracij in nemirov.

Kanada za pospešenje razgovorov v Ženevi!

Predsednik vlade je izjavil, da eksplozija francoske atomske bombe sili k nujnosti dogovora o končanju prekusov.

OTTAWA, Can. — Eksplozija francoske atomske bombe je povečala nujnost čimprejšnjega uspešnega zaključka razgovorov o končanju preskušanja atomskega orožja, ki tečejo v švicarski Ženevi že od oktobra 1958. Predsednik vlade Diefenbaker je dejal, čim več držav je v stanju izdelovati atomske bombe, tem nujnejši je sporazum.

Komunistične in druge levicarske skupine so skušale v nedeljo preprečiti protestno demonstracijo pred parlamentom, kar pa se jim ni prav posrečilo. Na splošno je javnost francoski prekus sprejela mirno.

Okoli skrivnostnega satelita se nabira vedno več skrivnosti

WASHINGTON, D. C. — Čigav je skrivnostni satelit, ki kroži od severa proti jugu okoli naše zemlje? Vprašal je, kje je skupni napor svobodnih narodov za gospodarsko pomoč nerazvitim deželam, o čemer je bilo toliko govora. Nasproten je tudi obsežnemu vojaškemu programu. Po njegovem bi bilo treba težišče pomoči postaviti na gospodarsko področje in to preusmeriti v posojila namesto v poklone.

Vse izgleda, da bo borba v Kongresu huda, predno bo predsednik dobil vsaj večino tega, kar je sedaj predložil.

Drugi zopet trdijo, da je skrivnostni satelit morda vendarle ameriškega porekla. Naša narodna obramba je izstrelila veliko satelitov, ki je v njih odpovedala radio zveza z zemljo. Morda je kak tak satelit vendarle došel do take višine, da lahko kroži okoli sveta. Šaljivci pa pravijo, da so verjetno na kakem drugem planetu opazili, kaj vse počenja naša zemlja, in da so radi tega poslali svojega satelita na ogled.

To so skrivnosti. Nekaj pa ni nobena skrivnost, ampak blamaža za ameriško birokracijo. Naše radarske postaje so odkrile satelit že 19. decembra, toda strokovnjaki v vojni mornarici so šele koncem januarja ugotovili, da more biti motnja v radarski mreži navaden satelit, ki kroži okoli zemlje.

— Avtomobilski tovarni in potniški promet daje v Združenih državah zaposlitev okoli 6,725,000 osebam ali nekako eni desetini vseh zaposlenih v deželi.

Iz Clevelanda in okolice

Iz Slovenije—

K Johnu in Tonki Skrabec na 6916 Carl Ave. je prišel iz Slovenije za stalno sin Anton. Dobrodošel med nami!

K Antonu Turku je prišla za stalno iz Zigmarije na Dolenjskem hčerka Vida Dobrodošla! Obema je vse potrebno za pot uredila pot. pis. BLED.

Rojenice—

Mr. in Mrs. Edward Eckart na 396 E. 272 St. se je preteklo nedeljo rodil tretji otrok-fantek. S tem sta postala Louis in Rose Eckart z 21931 Westport Ave. 18-letni oče in stara mati, Anton in Jennie Luzar z E. 69 St. pa ponovno stari oče in stara mati. Cestitamo!

Olimpijske igre na TV—

Zimske olimpijske igre se začno jutri in traja do 28. februarja. Na njih nastopa med drugimi tudi Slovenec France Jerman v argentinskem moštvu. CBS-TV ima edini pravico za televizijski prenos. V Clevelandu bo ta spored mogoče gledati na WJW, kanal 8, in sicer:

18. feb.: 7:30 do 8:30 p.m.
19. feb.: 11:30 do 11:45 p.m.
20. feb.: 1:00 do 2:00 p.m. in 4:30 do 6:00 p.m.
21. feb.: 2:00 do 5:00 p.m.
22. feb.: 11:30 do 11:45 p.m.
23. feb.: 7:30 do 8:30 p.m.
26. feb.: 9:00 do 10:00 p.m.
27. feb.: 4:30 do 7:00 p.m.
28. feb.: 2:00 do 5:00 p.m.

Seja—

Društvo sv. Marije Magdale ne št. 162 KSKJ ima jutri zvečer ob sedmih sejo v šoli sv. Vida. Po seji zabava in prigrizek. Asesment bo tajnica pobirala od 6. dalje.

Cleveland dobi zvezo z jet-letali, ko bo golovo vzletišče na letališču.

CLEVELAND, O. — Cleveland bo dobil zvezo z jet-letali z Denverjem, Chicagom in New Yorkom, kakor hitro bo urejeno primerno vzletišče na Hopkins letališču. Podobna zveza bo ustvarjena tudi z Miami, Fla.

Načrti za podaljšanje vzletišča na letališču so gotovi in o-dobreni, napovedujejo, da bodo začeli z gradnjo v aprilu. Stroški so predvideni na štiri milijone. Delila jih bosta mesto in zvezna vlada.

Zadnje vesti

ZENEVA, Šv. — Sovjetska zveza je stavila predlog, v katerem pristaja na omejeno število inšpekcij na svojem ozemlju v slučaju sumnje atomske eksplozije, pa zahteva zase enake pravice. Izgleda, da bo končno le mogoče doseči sporazum o končanju preskušanja atomskega orožja.

WASHINGTON, D.C. — Vlada bo predložila Kongresu zvišanje pošttnih pristojbin, za navadna pisma od 4 na 5 c., za dopisnice na 3, prav tako tudi za inozemsko pošto, za časopise, reklamo in ostalo. Kongres nemara predloga v volivnem letu ne bo odobril, tako so se vsaj že izjavili vodniki nekaterih odločilnih odborov.

HANDEL - MAZZETTI:

Junakinja iz Štajra

Zaeno z mladim stotnikom se je postavil za deklico tudi ujeti Zeler, ki je od srda ves razvnet zaklical: "Gospod Hendel, za vaše psolve, ki jih mečete na našo sveto Cerkev, nimam niti besedice, tudi ni treba Cerkv, da bi jo branil ubog človek, kakor sem jaz, zmagovalna kraljica je, ki je noben satan ne premaga, kamoli kak Hendel; toda ne pustim psovati uboge Štefane, ki ste ji storili toliko krivice, ki ste jo tako grozno izdelali; magari, imenujte jo desetkrat abotnico in nesramnico, ne boste omadeževali nje, ampak sebe samega; najplemenitejša dekle je v vsem Štajru, vi pa ste hudoben človek, in zares, če bi imel sedaj pri roki eno svojih klin" — krčevito si je hotel izviti svoje roke iz objema obeh strelcev — "potem bi ne trdili več, da so moje kline zanič."

"Ha, to je dobro. Tako torej misliš? Tako govoriš s štajerskim sodnikom?" je v srdu sopihal Hendel. "Nesramnež, sedaj si pokazal svojo podlost. Albert pridiguje pravičnost, in to so tista dobra dela, ki vodijo k izveličanju: upor, rop in umor! In vam, lopovi, naj odprem cerkve, da boste še naprej v njih sejali zmajevo seme sovraštva in upora — ne, nikdar se to ne bo zgodilo; ne, nikdar, prej me bodo nesli mrtvega na Tabor, kakor dobite eno cerkev, vi potuhnjenci, zastrupljevalci in morilci."

Zeler se je naglas zasmel. "Zakaj se ta človek tukaj smeje, li ni več pri zdravi pameti?" je vprašal sodnik in je uprl svoje oči v sina. Ta je slepo zrl predse, bled in mračen.

"Smejem se, ker mi je prišlo na misel, kako ste na dan svoje izvolitve govorili o prostosti obeh ver, kako so se vam takrat od same sladkosti cedila usta; haha, sedaj pa ste grenak kakor sama smrt!" je moško kljubujoče odvrnil mladi Zeler. Naokoli je bilo vse tiho. Kaj se mu bo vendar pripetilo! Hendel pa je rekel z globokim, žugajočim glasom, pred katerim trepečejo vsi, ki ga poznajo: "Grenak sem kakor smrt; veš li, kako grenka je smrt? Si jo li že okusil?"

Z izrazom zaničevanja se je od Zelerja obrnil proč k njegovim trem prijateljem: "Sedaj ste li vedeli za njegove hudobne

naklepe, ko ste se mu pridružili, ali pa vam je bila neznana njegova hudobija?"

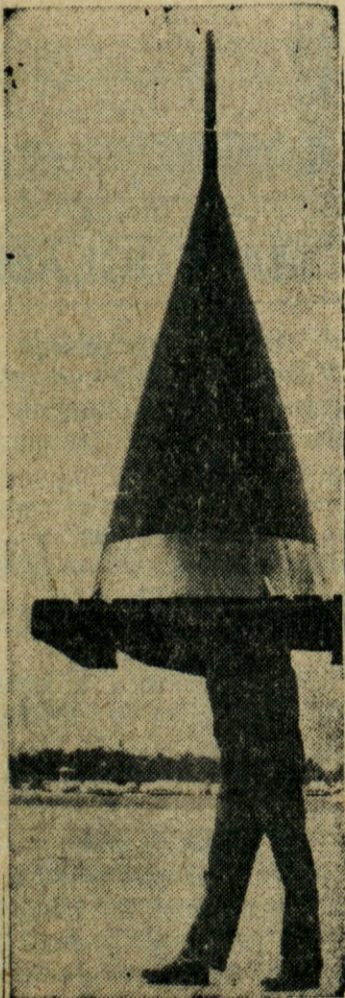
Vsi trije so odgovorili kakor en moč: "Vse smo vedeli, nič ni bilo hudobije pri našem početju. Grenka sila nas je privedla na to pot. Niti lasu nismo hoteli skriviti, gospod, hoteli smo se le postaviti za svojo pravico."

Tedaj je vzkliknil Hendel: "Lažnivci! Zeler se je že zagovoril in je povedal pravi vzrok: umoriti ste me hoteli. Tako ste vi, pobožni katoličani. To so ste bri cesarstva, če bi verjeli jezuitski tolpi. Morilci in zastrupljevalci so stebri."

Z roko, ki se je tresla od vznemirjenja, je potegnil čez razbeljeno čelo. Hropeč je nekoliko prekinil, nato je odločno in mirno rekel, kakor da se ni prav nič zgodilo: "Henrik Hendel, štajerski stotnik, pelji te ujetnike v orožarno; vtakni jih v ječo, kjer je bila nekoč zaprta požigalska sodrga. V orožarni pusti kompanijo, k vratom postavi straže, potem pridi nazaj, da se oddahneš. Treba ti je oddiha, ker te čakajo še važne reči. Kaj se bo zgodilo z uporniki, bo odločil posvet v mestni hiši. Ne pozabimo pa, da vlada v Štajru preki sod."

Henrik je v pozdrav povsilel svoj meč pred očetom, zajahal je konja in je strelcem na čelu odjahal proti orožarni. Bobnar je zabobnal štajersko koračnico, mogočno so zadonele trobente in so odmevale po prijaznih, svetlejših pomladnih vrtovih; toda boben je nekako žalostno tožil, in mladi stotnik, ki je tako ponosno sedel na konju, je bil ves otožen in teman. Kot stotnik prvokrat jaha — proti ječi, to mu trga srce — pred večerajšnjim bi se bil naglas smejal in bi bil dal papežnikom seboj v ječo breo s kletvijo vred.

Sodnik Hendel se je podal v mestno hišo na posvet; že je imel sodbo nad uporniki spisano na belem listu v nedrju. Samo dvaintrideset mož je bilo zraven in je posvetovanje trajalo komaj četrt ure. Tako-le je govoril: "Zares mi ne gre za nože, tudi ne za hišo; žal mi je le krajsnih petelinov, ki so bili mojstrsko urezani v ročaje nožev."

NENAVADNO POKRIVALO — Delavec na sliki nese nos louskega letala. Republic F-105D, da ga pritrđijo na letalo. Slika je bila posneta v Farmingdale, N. Y.

Toda, kar je, je. Pa grdobe, ki so zgoraj pustošile, niso toliko hudobni uporniki, kakor preprosta sodrga, neumni štomaki, ki so morda hoteli prodati železo, da si enkrat privoščijo par dobrih griljev — ne zahtevam njih uboge krvi, niso prišli sami na to misel, drugi so jih naščuvali." Nato je nadaljeval; "Znano je, kdo je ščuval: to so bili Zeler in njegovi trije tovariši. Ti štirje niso niti oken pobijali, niti pustošili, jekla, marveč so samo hoteli oboroženi udreti v moj grad, da bi me prisilili, da prosim odpuščanja deklet, ki je zasmehovalo mojo postavo, in da jim vrnem cerkve, kužna gncezda. Govoril sem z Zelerjem in v obraz se mi režeč je rekel, da me je hotel umoriti. Moral je priti na vse zadnje še morilec, da se pokaže, kako gredo v zlato klasje Albertove pridige." V dvorani je zavladalo votlo govorenje. Je-li to mogoče? Zeler da je morilec? Ni mogoče, kdo bo to verjel? Kako je moglo temu človeku priti na misel, da štiri ta vnebovpijoči greh na najbolj plemenitemožu, kar jih je videl štajer? — Ta si je gladiil brado in je rekel: "Vprašajte farje!"

Hendel je sedel na svojem stolu in je mrko gledal pred se. "Življenje je sveto," je rekel, "in vselej mi krvavi srce, kadar izrečem to najstrožjo kazen nad človekom, pa naj bo še zavržen." Z roko si je obsenčil črne oči, vendar je skozi prste streljal z očmi po temni, prepadeni dvorani. "Lahko bi bil obsodil Alberta na smrt. Tudi Stefanino kri bi bil lahko prelil, pa tega nisem storil, ker mi je kri sveta in me je zmagalo usmiljenje. Spovedanci Albertovi in prijatelji sv. Štefane pa so me danes hoteli kamenjati in me umoriti. In vendar, življenje je sveto." Prekinil je. Kol v mojem mesu, zakaj te nisem izdrl, se mu je podilo v divjem srcu. Zakaj sem jih pustil živeti, zakaj jih nisem pohodil; kaj pomaga sedaj, če obsodim Zelerja, ki je z njenim imenom na ustnih pol mesta zoper mene sklical k orožju. — Zopet si je pokrili oči z roko, na kateri je nosil zeleni dragulj; ta je bil danes teman, brez leska, kakor ugaslo utopljeno oko, zakaj nebo, ki je še ravnokar žarelo, se je zastrilo z oblaki in debel dež je kapal ob visokih oknih, kakor bi se angel jokal nad Štajrom.

"Življenje je sveto," je rekel

Hendel, "sveto je življenje ubogega grešnika prav tako kakor življenje uboge Magdalene in desnega razbojnika, ki je rekel Kristu: Gospod, spomni se me, kadar boš v svojem kraljestvu." — Toda življenje predznih, brezsrčnih lopovov, ki v eni roki nosijo rožni venec, v drugi pa skrivajo nož, ki na videz čuva pravico, v resnici pa tep-tajo z nogami vsako postavo in po pasje za vrat popadejo one, ki jo je dal, življenje takih ljudi ne sme biti sveto nikomur, ki mu je pri srcu blagor države. Življenje steklih psov ni sveto. Nerač zlomim palico, toda enkrat mora biti. Ne gre za Hendelna, marveč za štajer gre, za naše zvesto luteransko mesto. Nekoč sem rekel: Kdor kali mir, kdor streže po življenju onemu, ki je pravoveren, kdor ga rani ali ga zaradi vere umori, njega bom, naj si bo reven ali bogat, imeniten ali preprost, pobil s pestjo, v kateri nosim meč, tako gotovo, kakor mi Bog pomaga."

V dvorani je bilo vse tiho kakor v svetišču; sklonjeni so prisluškovali luteranski svetovalci kakor nekdanja starejšina izraelskega ljudstva ob vznožju gore Sinaj. Hendel je vzel v roko meč, na katerem so se sicer blestele boginje in se lesketali angeli, ki so pa danes vsi obledeli, kajti zunaj je postajalo vedno temnejše, kakor da je opoldne nastopila noč, in Hendel je zaklical: "Zeler naj umrje na vr-

vi in z njim njegovi trije tovariši, in sicer v teku treh ur odslej naprej, pa ne v Štajnfeldu, marveč v Štajerdorfu, pričo Vizerfelda, kjer je bilo ognjišče vstaje. Kdor meni, da Zeler ni zaslužil smrti, naj dvigne roko."

Vse roke svetovalcev so nepremično obtičale na prsih. Nihče ni dvignil roke, niti enega katoličana ni bilo več v svetu. "Tako naj rabelj," je nadaljeval Hendel, "postavi visilice tik pred Vizerfeldom. Trikrat tri dni naj tam slehernemu v grozo vise lopovi. To ljudstvo, v katero se še vedno kakor kri zastrupljajoči rak ujeda papeštvo, mora videti take zglede, sicer se bodo še vsi rogali mojim postavam."

Eden služabnikov naj gre v lisičji brlog, da rablju naznani moje povelje, drugi pa naj je nese v mojo hišo stotniku Hendelju."

Vzel je beli listič, da napiše povelje svojemu sinu. Ko je pisal, je kakor divja pošast divjal vihar okoli hiše in nakrat se je čulo podzemeljsko hrumenje in šumenje, kakor bi bil mimo dirjal težak voz. Hendel je prekinil s pisanjem, ker se je tresla miza.

"Kaj pa je?" je vprašal. "Kaj pa počenjajo v kleti?"

Eden izmed dvaintridesetih je plaho rekel: "Nič ni v kleti, gospod, potres je."

"Tako," je rekel Hendel in je krepko pisal naprej, udrihajoč s peresom kakor z bodalom. "Ha,"

se je zakrohotal, "sedaj bodo pa farji pridigovali: 'Zemlja se je tresla in nebeške moči so se zibale, ker je krivoverski poglavar Hendel obsodil na visilice svetega Zelerja. — Kakor hočejo!'"

XVI.

Popoldne ob petih se mora izvršiti kruta sodba sodnika Hen-

delna: Zeler in njegovi trije tovariši naj kot hudodelci končajo svoje življenje na vislicah. Sedaj jih peljejo iz ječe ven na morišče. Kljub iskreni želji in gorečim prošnjam jim grozi mož niti izpovednika ni dovolil: kakor pogani naj umrjejo brez vsake verske tolažbe.

(Dalje prihodnjic.)

Oglašajte v "Amer. Domovinu"

ŠUMENJE V UŠESIH OLAJŠANO in SLUH IZBOLJŠAN . . .

nam sporoča na tisoče mož in žena v teku preteklih 22 let

Čudovito olajšanje po letih prenašanja šumenja v ušesih in slabega sluha, povzročena po katarjih (preveč tekočega sluz) v glavi. Tako poročajo tudi ljudje (mnogi nad 70 let), ki so v

teku 22 let uporabljali naše enostavno ELMO Palliative DOMACE ZDRAVLJENJE. Tu je odgovor na vaše želje. NIČ NI TREBA NOSITI!

IMATE TAKE SIMPTOME?

Tu je nekaj simptomov, ki so lahko vzrok vaše gluhosti in šumenja v ušesih: Kapanje sluzi v grlo. Glava zadelana od sluzi. Sluz v nosu in grlu vsak dan. Slišite, pa ne razumete besedi. Slišite bolje ob jasnih dneh — slabše ob deževnih, posebno ob prehladu. V ušesih vam šumi, zvoní, žvižga.

kot bi uhajala para. Tudi vi ste lahko deležni čudovitega olajšanja slabega sluha in šumenja v ušesih, povzročena po katarjih bolehanjih v glavi, če se poslužite našega enostavnega, pravičnega ELMO Palliative DOMACEGA ZDRAVLJENJA.

Pišite po našo 30-dnevno poskusno ponudbo in navodila.

Pišite samo v angleščini.

THE ELMO COMPANY • Dept. D94B, Davenport, Iowa

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1633 East 62 St. . . . 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči
HENDERSON 1-2088 KENMORE 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

Za
vaš
pomembni
dan!

Drage neveste!

Ena pomembnih priprav na najlepši dogodek življenja, je izbira poročnih vabil.

Iglasite se pri nas in ogledajte si najnovejše, pravkar dosepele vzorce vabil, naznanil, papirnatih prtičkov, kozarčnih podsavkov, vžigalic, na katerih je natisnato Vaše in njegovo ime.

Ogled je popolnoma neobvezen!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland 3, Ohio

HE 1-0628

NOVICE- z vsega sveta

NOVICE- ki jih potrebujete

NOVICE- ki jih dobite še sveže

NOVICE- popolnoma nepristranske

NOVICE- kolikor mogoče originalne

NOVICE- ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

Ameriška Domovina

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

CHICAGO, ILL.

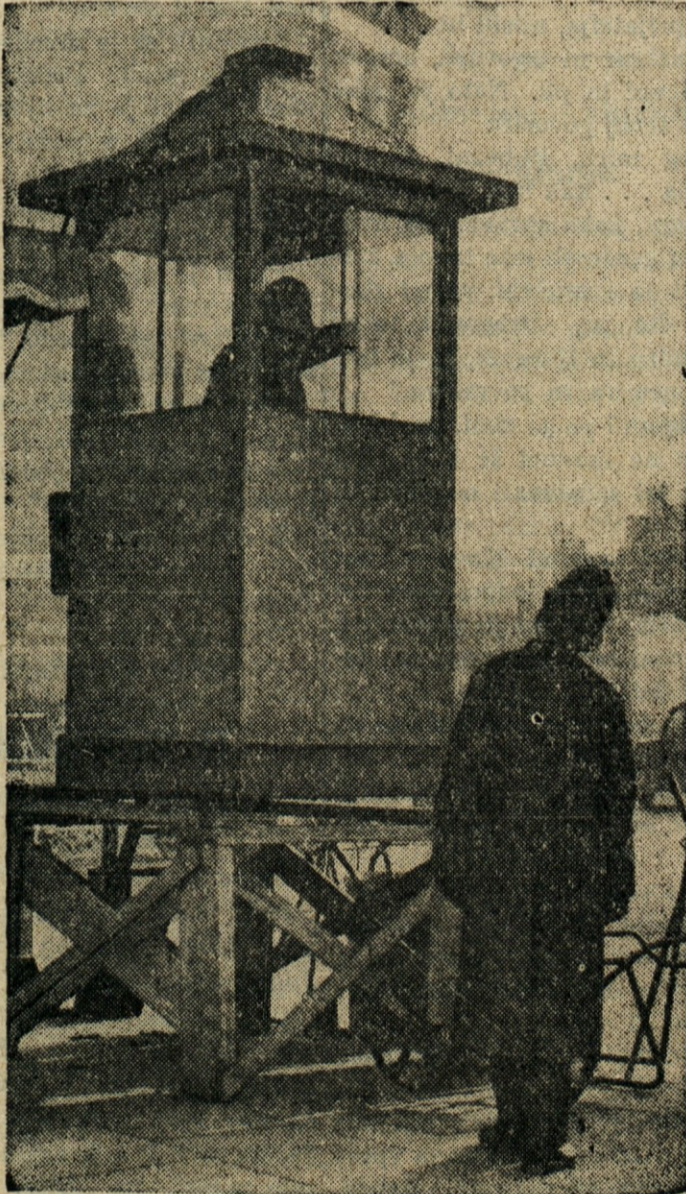
Dr. Marko Yovanov Yovanovich zdravi vse bolezni, resne in kronične, želodčne čire, raka, revmatizem, srčne bolezni in želodčne težave brez operacij in brez uporabe nevarnih kemičnih lekov, z osteopatičnim in kirurški postopkom, kot naš slavi slavovski doktor Vaso Pelagich, zdravnik naravnega zdravljenja, kot so tudi priporočali naši stari filozofi in apostoli za zdravo in dolgo življenje. Napredaj je: Health Book on Natural Therapeutics Philosophy—\$2.00. Dr. Marco Yovanov Yovanovich, c.o. Dr. A. Wood 1608 W. Madison St.—3rd Floor Chicago, Ill. Telefon SEeley 3-4268

BUSINESS OPPORTUNITY

GROCERY STORE — Est. business. For quick sale, cheap. 60x60 Inc. 5 furn. apts. 4 lots, center of fruit belt. Beer and wine take out. 7 days week. 1 extra house. Write Mildred Atkins, Pullman, Mich. Box 116, Tel. ADams 6-5592 (34)

REAL ESTATE FOR SALE WISCONSIN

FARM FOR SALE—Valley, 110 ac. 3 mi. to town. 7 Rm house. Good bldgs. with water. elec. in. \$9,500. cash. May purchase full line of personal if desired. Write owner. Roland Densmore, Rt. 1, Wilton, Wis. Ph. 18 R 41. (34)

NA VISJEM POLOŽAJU — Da bi boljše videl, so dvignili prometnikovo uto v Londonu na Angleškem na posebno stojalo. Na sliki vidimo "višjega" prometnika v razgovoru z nižje stoječim.